

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie V./2017
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 296/2016
populárny názov	Posudzovanie prípustnosti mimoriadneho dovolania
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Najvyšší súd odmieta mimoriadne dovolania generálneho prokurátora ako neprípustné, ak dotknutý účastník konania nepodal dovolanie z dôvodov podľa § 237 OSP, a to aj v prípade, keď generálny prokurátor namieta v mimoriadnom dovolaní výlučne nesprávne hmotnoprávne posúdenie veci, keďže v zásade každé dovolanie podané v občianskom súdnom konaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu otvára priestor pre posúdenie správnosti niektorých aspektov procesného postupu súdu, ktorý vydal dovolaním napadnuté rozhodnutie, a tým zároveň dáva určité vyhliadky na úspech dovolateľa v konaní o dovolaní.
skutkový stav a základné fakty	Žalobca uplatnil voči sťažovateľke ako žalovanej nárok na náhradu za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia spolu s mimoriadnym zvýšením náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, to z dôvodu škody na zdraví utrpenej následkom ťažkého úrazu 15. novembra 2004 pri nehode motorového vozidla. Ešte pred podaním žaloby Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) žalobca 5. apríla 2006 vyzval sťažovateľku na uzatvorenie dohody podľa § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o náhrade za bolesť“). Žalobca okrem iného požadoval náhradu za mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 50 %, s čím sťažovateľka nesúhlasila. Rozsudkom okresného súdu z 13. apríla 2012 bola sťažovateľke uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi ako bolestné sumu 3 246,40 € s úrokom z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 9 487 € od 17. júla 2006 do 8. augusta 2006 a zo sumy 3 246,40 € od 17. júla 2006 do zaplataenia. Ďalej bola sťažovateľka zaviazaná zaplatiť žalobcovi za sťaženie spoločenského uplatnenia a jeho mimoriadne zvýšenie sumu 31 317,97 € s úrokom z omeškania vo výške 7 % ročne zo sumy 52 214,21 € od 17. júla 2006 do 8. augusta 2006 a zo sumy 15 664,26 € od 17. júla 2006 do zaplataenia. Okresný súd určil výšku mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumou 15 664,26 €. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka 28. júna 2012 odvolanie, a to čo do úroku z omeškania za mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského

	<p>uplatnenia priznaného zo sumy 15 664,26 € vo výške 7 % ročne od 17. júla 2006 do zaplatenia.</p> <p>Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) z 25. júla 2013 bol potvrdený rozsudok okresného súdu v napadnutej časti týkajúcej sa úrokov z omeškania vo výške 7 % zo sumy 15 664,26 € od 17. júla 2006 do zaplatenia.</p> <p>Na základe podnetu sťažovateľky generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej aj „generálny prokurátor“) podal proti rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu mimoriadne dovolanie, a to výlučne na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 243f ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).</p> <p>Uznesením najvyššieho súdu z 25. novembra 2015 bolo mimoriadne dovolanie odmietnuté z dôvodu, že sťažovateľka nevyužila „<i>dostupný mimoriadny opravný prostriedok</i>“.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd už v zjednocujúcom uznesení sp. zn. PLZ. ÚS 3/2015 rozsiahlo poukazoval na rozhodnutia ESLP týkajúce sa opravných prostriedkov podobných mimoriadnemu dovolaniu. Nie dlho po prijatí uvedeného uznesenia a vzápätí po prijatí Civilného sporového poriadku v Národnej rade Slovenskej republiky ESLP prijal tri rozsudky proti Slovenskej republike, a to veci DRAFT-OVA a. s., proti Slovenskej republike č. 72493/10, PSMA, spol. s r. o., proti Slovenskej republike č. 42533/11 a COMPCAR, s. r. o., proti Slovenskej republike č. 25132/13, v ktorých vyslovil porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 dohovoru. Vo veci DRAFT-OVA a. s., bolo zároveň konštatované porušenie čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru, teda práva na pokojné užívanie majetku, a to tým, že došlo k zrušeniu právoplatného rozsudku priznávajúceho sťažujúcej sa spoločnosti peňažné plnenie. Išlo o prvé rozhodnutia ESLP proti Slovenskej republike, ktorým podľa záveru ESLP došlo k neprípustnému zásahu do čl. 6 ods. 1 dohovoru súdnym rozhodnutím vydaným na základe mimoriadneho dovolania, konkrétne do princípu právnej istoty ako zložky práva na súdnu ochranu. Nálezom sp. zn. I. ÚS 76/2016 ústavný súd povolil obnovu konania vo veci obchodnej spoločnosti COMPCAR, s. r. o., vedenej ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 421/2012.</p> <p>Možno zhrnúť (porov. tlačovú správu zástupkyne vlády pred ESLP z 9. júna 2015), že ide o prípady, v ktorých sťažovatelia namietali porušenie svojich práv v dôsledku využitia inštitútu mimoriadneho dovolania. Vo všetkých troch prípadoch boli právoplatné rozsudky vydané vnútroštátnymi súdmi v prospech sťažovateľov zrušené najvyšším súdom na základe mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom z podnetu druhého z účastníkov konania. Sťažovatelia na ESLP tvrdili, že týmto krokom došlo k porušeniu ich práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozsudkoch poukázal na svoju ustálenú judikatúru týkajúcu sa porušenia princípu právnej istoty v dôsledku zrušenia právoplatných súdnych rozhodnutí v súkromnoprávných sporoch na základe mimoriadnych opravných prostriedkov, v rámci ktorej pripúšťa takýto postup len na účely napravenia podstatných väd konania alebo omylov vo výkone spravodlivosti, ktoré majú zásadný vplyv na právny systém, a nie na účely zabezpečenia právnej čistoty. Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že v týchto prípadoch nezistil žiadne „podstatné a presvedčivé okolnosti“, ktoré by odôvodňovali výnimku z princípu právnej istoty, ktorý vyžaduje nezrušiteľnosť súdnych rozhodnutí v súkromnoprávných sporoch. Poukázal na to, že v rámci konania o mimoriadnom dovolaní neboli predložené žiadne skutočnosti alebo argumenty, ktoré by nebolo možné predložiť už v priebehu prejednávania veci súdmi dvoch stupňov. Vzhľadom na uvedené ESLP rozhodol, že neboli dané okolnosti odôvodňujúce zásah do právoplatného a vykonateľného rozsudku v prospech sťažovateľov a tento zásah bol v rozpore s princípom právnej istoty a rovnosti zbraní v súdnom konaní. Došlo preto k porušeniu čl. 6 dohovoru.</p> <p>Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozsudkoch tiež vychádzal zo záverov Benátskej komisie. Benátska komisia vo svojej správe o nezávislosti súdneho systému ako reakciu na právomoc prokuratúry v post-sovietskych štátoch na podanie mimoriadneho dovolania akcentuje zásadu, že súdne rozhodnutie by nemalo podliehať žiadnej revízii mimo odvolacieho konania, najmä nie prostredníctvom protestu prokurátora alebo iného štátneho orgánu a zároveň mimo odvolacieho konania po právoplatnosti. Podľa ESLP dovolanie</p>

	<p>generálneho prokurátora sa vo veci DRAFT-OVA a. s., javilo ako ďalšie odvolanie, inak povedané, tzv. odvolanie v prestrojení.</p> <p>Ústavný súd viazaný</p> <p>(i) svojou ustálenou judikatúrou (najmä I. a III. senátu ústavného súdu) vo veci prieskumu prístupu najvyššieho súdu, ako súdu rozhodujúceho o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, v zmysle ktorého najvyšší súd argumentujúc, že v zásade každé dovolanie podané v občianskom súdnom konaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu otvára priestor pre posúdenie správnosti niektorých aspektov procesného postupu súdu, ktorý vydal dovolaním napadnuté rozhodnutie, a tým zároveň dáva určité vyhliadky na úspech dovolateľa v konaní o dovolaní, odmieta mimoriadne dovolania generálneho prokurátora ako neprípustné, ak dotknutý účastník konania nepodal dovolanie z dôvodov podľa § 237 OSP, a to aj v prípade, keď generálny prokurátor namieta v mimoriadnom dovolaní výlučne nesprávne hmotnoprávne posúdenie veci, ako aj</p> <p>(ii) výsledkom konania pléna ústavného súdu o zjednotení odchylných právnych názorov z 9. novembra 2016 a</p> <p>(iii) zjednocovacím uznesením ústavného súdu sp. zn. PLZ. ÚS 3/2015 z 18. marca 2015, rešpektujúc zároveň</p> <p>(iv) judikatúru ESLP v sporoch sťažovateľov proti Slovenskej republike vo veciach týkajúcich sa rozhodovania najvyššieho súdu o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora a</p> <p>(v) spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu R 94/2015 z 20. októbra 2015, konštatuje, že najvyšší súd napadnutým uznesením, ktorým, odvolávajúc sa na judikatúru ESLP a zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu sp. zn. PLZ. ÚS 3/2015, odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora z dôvodu, že podnecovateľ nepodal v jeho veci dovolanie, a teda opomenul účinne hájiť svoje práva, ktoré zákon poskytuje dotknutej osobe, a opomenutie využitia opravného prostriedku nemôže byť nahradené mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora, ktorý má iný účel a podmienky, konal a rozhodol v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu, v súlade so zjednocujúcim stanoviskom pléna ústavného súdu sp. zn. PLZ. ÚS 3/2015 a rešpektujúc pritom vlastnú judikatúru najvyššieho súdu a spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu R 94/2015 z 20. októbra 2015.</p> <p>Na základe uvedeného nemožno (v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu) považovať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za také, ktoré by porušovalo sťažovateľkou označené ústavné práva.</p> <p>Ústavný súd preto rozhodol tak, že:</p> <p><u>Sťažnosti sťažovateľa nevyhoveli.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ÚS SR: PLZ. ÚS 3/2015, I. ÚS 117/2016, III. ÚS 113/2016, III. ÚS 104/2016, III. ÚS 357/2013
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	dovolanie-nepodanie mimoriadne dovolanie opravný prostriedok-mimoriadny

spisová značka	II. ÚS 793/2016
populárny názov	Posúdenie prípustnosti mimoriadneho dovolania
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	14.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Najvyšší súd odmieta mimoriadne dovolania generálneho prokurátora ako neprípustné, ak dotknutý účastník konania nepodal dovolanie z dôvodov podľa § 237 OSP, a to aj v prípade, keď generálny prokurátor namieta v mimoriadnom

	dovolaní výlučne nesprávne hmotnoprávne posúdenie vecí, keďže v zásade každé dovolanie podané v občianskom súdnom konaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu otvára priestor pre posúdenie správnosti niektorých aspektov procesného postupu súdu, ktorý vydal dovolaním napadnuté rozhodnutie, a tým zároveň dáva určité vyhliadky na úspech dovolateľa v konaní o dovolaní.
skutkový stav a základné fakty	Žalobkyňa sa voči sťažovateľovi domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, hoci podľa názoru sťažovateľa správne mala požadovať určenie, že označené nehnuteľnosti patria do dedičstva po jej matke. Rozsudkom okresného súdu zo 16. apríla 2012 bolo žalobe vyhovené. Rozsudkom krajského súdu z 10. januára 2013 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Napokon uznesením najvyššieho súdu zo 16. decembra 2015 bolo odmietnuté mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora podané na základe podnetu sťažovateľa proti rozsudkom krajského súdu a okresného súdu.
z odôvodnenia	Ústavný súd už v zjednocujúcom uznesení sp. zn. PLz. ÚS 3/2015 rozsiahlo poukazoval na rozhodnutia ESELP týkajúce sa opravných prostriedkov podobných mimoriadnemu dovolaniu. Nie dlho po prijatí uvedeného uznesenia a vzápätí po prijatí Civilného sporového poriadku v Národnej rade Slovenskej republiky ESELP prijal tri rozsudky proti Slovenskej republike, a to veci DRAFT-OVA a. s., proti Slovenskej republike č. 72493/10, PSMA, spol. s r. o., proti Slovenskej republike č. 42533/11 a COMPCAR, s. r. o., proti Slovenskej republike č. 25132/13, v ktorých vyslovil porušenie práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 dohovoru. Vo veci DRAFT-OVA a. s., bolo zároveň konštatované porušenie čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru, teda práva na pokojné užívanie majetku, a to tým, že došlo k zrušeniu právoplatného rozsudku priznávajúceho sťažujúcej sa spoločnosti peňažné plnenie. Išlo o prvé rozhodnutia ESELP proti Slovenskej republike, ktorým podľa záveru ESELP došlo k neprípustnému zásahu do čl. 6 ods. 1 dohovoru súdnym rozhodnutím vydaným na základe mimoriadneho dovolania, konkrétne do princípu právnej istoty ako zložky práva na súdnu ochranu. Nálezom sp. zn. I. ÚS 76/2016 ústavný súd povolil obnovu konania vo veci obchodnej spoločnosti COMPCAR, s. r. o., vedenej ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 421/2012. Možno zhrnúť (porov. tlačovú správu zástupkyne vlády pred ESELP z 9. júna 2015), že ide o prípady, v ktorých sťažovatelia namietali porušenie svojich práv v dôsledku využitia inštitútu mimoriadneho dovolania. Vo všetkých troch prípadoch boli právoplatné rozsudky vydané vnútroštátnymi súdmi v prospech sťažovateľov zrušené najvyšším súdom na základe mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom z podnetu druhého z účastníkov konania. Sťažovatelia na ESELP tvrdili, že týmto krokom došlo k porušeniu ich práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozsudkoch poukázal na svoju ustálenú judikatúru týkajúcu sa porušenia princípu právnej istoty v dôsledku zrušenia právoplatných súdnych rozhodnutí v súkromnoprávných sporoch na základe mimoriadnych opravných prostriedkov, v rámci ktorej pripúšťa takýto postup len na účely napravenia podstatných väd konania alebo omylov vo výkone spravodlivosti, ktoré majú zásadný vplyv na právny systém, a nie na účely zabezpečenia právnej čistoty. Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že v týchto prípadoch nezistil žiadne „podstatné a presvedčivé okolnosti“, ktoré by odôvodňovali výnimku z princípu právnej istoty, ktorý vyžaduje nezrušiteľnosť súdnych rozhodnutí v súkromnoprávných sporoch. Poukázal na to, že v rámci konania o mimoriadnom dovolaní neboli predložené žiadne skutočnosti alebo argumenty, ktoré by nebolo možné predložiť už v priebehu prejednávania veci súdmi dvoch stupňov. Vzhľadom na uvedené ESELP rozhodol, že neboli dané okolnosti odôvodňujúce zásah do právoplatného a vykonateľného rozsudku v prospech sťažovateľov a tento zásah bol v rozpore s princípom právnej istoty a rovnosti zbraní v súdnom konaní. Došlo preto k porušeniu čl. 6 dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozsudkoch tiež vychádzal zo záverov Benátskej komisie. Benátska komisia vo svojej správe o nezávislosti súdneho systému ako reakciu na právomoc prokuratúry v post-sovietskych štátoch na podanie mimoriadneho dovolania akcentuje zásadu, že súdne rozhodnutie by nemalo podliehať žiadnej revízii mimo odvolacieho konania, najmä nie prostredníctvom protestu prokurátora alebo iného štátneho orgánu a zároveň mimo odvolacieho konania po právoplatnosti. Podľa ESELP dovolanie

	<p>generálneho prokurátora sa vo veci DRAFT-OVA a. s., javilo ako ďalšie odvolanie, inak povedané, tzv. odvolanie v prestrojení.</p> <p>Ústavný súd viazaný</p> <p>(i) svojou ustálenou judikatúrou (najmä I. a III. senátu ústavného súdu) vo veci prieskumu prístupu najvyššieho súdu, ako súdu rozhodujúceho o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora, v zmysle ktorého najvyšší súd argumentujúc, že v zásade každé dovolanie podané v občianskom súdnom konaní proti rozhodnutiu odvolacieho súdu otvára priestor pre posúdenie správnosti niektorých aspektov procesného postupu súdu, ktorý vydal dovolaním napadnuté rozhodnutie, a tým zároveň dáva určité vyhliadky na úspech dovolateľa v konaní o dovolaní, odmieta mimoriadne dovolania generálneho prokurátora ako neprípustné, ak dotknutý účastník konania nepodal dovolanie z dôvodov podľa § 237 OSP, a to aj v prípade, keď generálny prokurátor namieta v mimoriadnom dovolaní výlučne nesprávne hmotnoprávne posúdenie veci, ako aj</p> <p>(ii) výsledkom konania pléna ústavného súdu o zjednotení odchylných právnych názorov z 9. novembra 2016 a</p> <p>(iii) zjednocovacím uznesením ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2015 z 18. marca 2015, rešpektujúc zároveň</p> <p>(iv) judikatúru ESLP v sporoch sťažovateľov proti Slovenskej republike vo veciach týkajúcich sa rozhodovania najvyššieho súdu o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora a</p> <p>(v) spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu R 94/2015 z 20. októbra 2015, konštatuje, že najvyšší súd napadnutým uznesením, ktorým, odvolávajúc sa na judikatúru ESLP a zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2015, odmietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora z dôvodu, že podnecovateľ nepodal v jeho veci dovolanie, a teda opomenul účinne hájiť svoje práva, ktoré zákon poskytuje dotknutej osobe, a opomenutie využitia opravného prostriedku nemôže byť nahradené mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora, ktorý má iný účel a podmienky, konal a rozhodol v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu, v súlade so zjednocujúcim stanoviskom pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 3/2015 a rešpektujúc pritom vlastnú judikatúru najvyššieho súdu a spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu a obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu R 94/2015 z 20. októbra 2015.</p> <p>Na základe uvedeného nemožno (v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu) považovať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za také, ktoré by porušovalo sťažovateľkou označené ústavné práva.</p> <p>Ústavný súd preto rozhodol tak, že:</p> <p><u>Sťažnosti sťažovateľa nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ÚS SR: PLz. ÚS 3/2015, I. ÚS 117/2016, III. ÚS 113/2016, III. ÚS 104/2016, III. ÚS 357/2013
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	mimoriadne dovolanie generálny prokurátor dovolanie-nepodanie

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 847/2016
populárny názov	Rozsah zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	10.11.2016
dotknuté články ústavy	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1

a medzinárodných zmlúv	<p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 11 ods. 1</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 26 ods. 1</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 35 ods. 1</p>
analytická právna veta	<p>Prísne formalistické odlišenie „nemateriálnej ujmy spočívajúcej v zásahu do osobnostných práv v dôsledku smrti blízkej osoby od škody v materiálnom slova zmysle“ podporené prípadným systematickým zaradením ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré regulujú „ochranu osobnosti“ (prvá časť Občianskeho zákonníka) a „náhradu škody“ (šiesta časť Občianskeho zákonníka), ako to prezentuje samotná sťažovateľka, nezodpovedá autonómnejmu charakteru zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, tak ako to zvýraznil Súdny dvor v rozsudku vo veci Haasová, a v konečnom dôsledku nenapĺňa ani účel, ktoré smernice transponované do vnútroštátneho právneho poriadku sledujú.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Žalobkyňa sa proti sťažovateľke (žalovaná v 2. rade) a žalovanej v 1. rade na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 98/2010 domáhala zaplata sumy 33 333 € z titulu nemajetkovej ujmy na tom skutkovom základe, že žalovaná v 1. rade zaviniła dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej došlo k úmrtiu, pričom vozidlo, ktoré žalovaná v 1. rade viedla, malo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u sťažovateľky. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že o žalobe žalobkyne o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch proti žalovanej v 1. rade a žalovanej v 2. rade (sťažovateľka, pozn.) rozhodol okresný súd rozsudkom z 13. októbra 2011 tak, že žalovanej v 1. rade uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 10 000 € a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, a vo vzťahu k žalovanej v 2. rade žalobu v celom rozsahu zamietol. Krajský súd uznesením zo 14. novembra 2013 rozsudok okresného súdu z 13. októbra 2011 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Následne okresný súd rozsudkom z 8. apríla 2014 zaviazal žalovanú v 1. a 2. rade povinnosťou zaplatiť žalobkyni 10 000 €, pričom plnením jednej z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhej, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a o trovách konania sa zaviazal rozhodnúť po právoplatnosti vo veci samej. Sťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu z 8. apríla 2014 vo výroku, ktorým sťažovateľku a žalovanú v 1. rade zaviazal povinnosťou zaplatiť žalobkyni sumu 10 000 €, odvolanie. Krajský súd napadnutým rozsudkom napadnutý výrok rozsudku okresného súdu z 8. apríla 2014 potvrdil ako vecne správny.</p>
z odôvodnenia	<p>K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu</p> <p>Zákonom o povinnom zmluvnom poistení [vrátane § 4 ods. 2 písm. a)] sa do právneho poriadku Slovenskej republiky implementovali (predovšetkým) smernica Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (ďalej len „prvá smernica“), druhá smernica Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (ďalej len „druhá smernica“), tretia smernica Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (ďalej len „tretia smernica“), smernica 2000/26/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. mája 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a 88/357/EHS (štvrtá smernica o poistení motorových vozidiel), ako aj smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady</p>

72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/26/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel.

Práve skutočnosť, že do zákona o povinnom zmluvnom poistení boli implementované už označené smernice, odôvodňuje nevyhnutnosť vykladať príslušné ustanovenia zákona o povinnom zmluvnom poistení vo svetle znenia a cieľov implementovaných smerníc tak, aby sa týmto výkladom zaručila ich úplná účinnosť.

Z rozhodnutia Súdneho dvora vo veci Haasová ďalej vyplynulo, že aj napriek rôznym jazykovým verziám čl. 1 ods. 1 druhej smernice a čl. 1 tretej smernice sa uvedené ustanovenia smerníc snažia najmä o posilnenie ochrany obetí, takže za týchto okolností treba uplatniť extenzívny výklad uvedených pojmov a medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, treba zahrnúť aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore (pozri body 47 až 50 rozsudku Súdneho dvora vo veci Haasová).

Ústavný súd už rovnako v obdobnej veci sťažovateľky (pozri uznesenie sp. zn. III. ÚS 646/2015 zo 16. decembra 2015) zdôraznil, že Súdny dvor síce vo veci Haasová nepodal výklad vnútroštátneho práva (nieť pochýb o tom, že uvedené nie je ani v jeho právomoci), akcentoval však, že ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13) umožňujú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (body 57 a 58 rozsudku Súdneho dvora vo veci Haasová).

Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu podľa názoru ústavného súdu jasne a zrozumiteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré potvrdil rozsudok okresného súdu z 8. apríla 2014 v napadnutom výroku. Ako je z už uvedeného zrejmé, v odôvodnení napadnutého rozsudku dal krajský súd sťažovateľke podrobnú, jasnú, zrozumiteľnú a zároveň ústavne akceptovateľnú odpoveď na to, prečo žalobkyňou uplatňovaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je pokrytý povinným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny napadnutým rozsudkom krajského súdu

Sťažovateľka tvrdí, že napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k priamemu zásahu do jej povinností (najmä v časti určenia výšky poistného a tvorby technických rezerv), ktoré by v konečnom dôsledku mohli viesť k sankciám zo strany orgánu dohľadu nad poisťovníctvom, ktorým je Národná banka Slovenska, a tým aj k zásahu do jej základného práva vlastníť majetok. Hypotetická sankcia zo strany Národnej banky Slovenska, ktorou sťažovateľka argumentuje, nepredstavuje zásah do jej vlastníctva (nie je núteným obmedzením a ani vyvlastnením), a preto už prima facie vylučuje záver sťažovateľky o porušení základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (obdobne čl. 11 ods. 1 listiny).

K namietanému porušeniu základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy a čl. 26 ods. 1 listiny napadnutým rozsudkom krajského súdu

Posúdením obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a sťažovateľkou namietaným porušením základného práva na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 ústavy (obdobne čl. 26 ods. 1 listiny) neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení.

Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:

Sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Odlišné stanovisko sudcu Lajosa Mészárosa

Možno na základe zákona o povinnom zmluvnom poistení zaviazat' priamo *poisťovateľa* na úhradu *nemajetkovej ujmy v peniazoch*, ak zákon o povinnom zmluvnom poistení explicitne hovorí iba o *škode*, a nie o *nemajetkovej ujme*, ale z rozsudku Súdneho dvora EÚ (ďalej len „Súdny dvor“) vyplýva, že relevantné články smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má

	<p>pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, <i>ak jej náhradu</i> na základe zodpovednosti poisteného za škodu <i>upravuje vnútroštátne právo</i> uplatniteľné (<i>zákonný základ, pozn.</i>) v spore vo veci samej?</p> <p>Pojem škody a nemajetkovej ujmy nie je totožný, a v tom má aj najvyšší súd vo svojom meritórnom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 301/2012 z 31. marca 2016 pravdu. V období pred vstupom do EÚ by nebolo pochýb, že poisťovňa by pri danom texte nemohla byť zviazaná na náhradu nemajetkovej ujmy. Štruktúrálna, priam „kompetenz-kompetenz“ judikatúra (rozhodnutie ESD Pfeifer; „BOBEK, M., BRÍZA, P., KOMÁREK, J. Vnitrostátni aplikace práva Evropské unie. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 160 a nasl.) požaduje, aby sa vnútroštátne právo aj v horizontálnych vzťahoch vykladalo v súlade so smernicou, a to až za hranicu textu zákona, ľahko smerom k dotváraniu práva, až po červenú čiaru <i>contra legem</i>, a ustálených národných výkladových metód.</p> <p>Väčšinové rozhodnutie zdôraznilo, že Súdny dvor síce vo veci Haasová nepodal výklad vnútroštátneho práva, akcentoval však, že ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13) umožňujú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Inými slovami, ústavný súd sa stotožnil s takým výkladom, keď pod pojmom „škoda na zdraví“ upraveným v zákone o povinnom zmluvnom poistení [v § 4 ods. 2 písm. a)] sa rozumie aj „nemajetková ujma“ v zmysle § 11 až § 13 Občianskeho zákonníka, pričom prípustnosť takejto interpretácie ospravedlnil (rovnako aj všeobecné súdy) poukazom na právne závery Súdneho dvora vyslovených vo veciach C-22/12 a C-277/12.</p> <p>Celá pasívna legitímácia poisťiteľa (poisťovní) v súdnych konaniach, a teda aj ich povinnosť nahradiť poškodenému pri uplatnených preukázaných nárokoch na náhradu „škody na zdraví“ v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení aj „nemajetkovú ujmu“, sú založené aj na výklade stanoviska Súdneho dvora, ktoré nie je podľa mojej mienky jednoznačné, tzn. nejde tu o aplikáciu jasnej, nevágnej a exaktnej právnej normy (pojmu), o akú by proti takémuto zásahu do povinností poisťovní malo (na účel zachovania právnej istoty) podľa môjho názoru ísť. Preto by sa podľa môjho presvedčenia stanovisko Súdneho dvora malo vnímať aj ako <i>prikaz zákonodarcovi</i>, aby spresnil ustanovenia zákona o povinnom zmluvnom poistení v časti zodpovednosti za „škodu na zdraví“ aj o pojem „nemajetková ujma“, pričom ideálnym riešením problému by bolo legislatívne rozšíriť § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení o náhradu nemajetkovej ujmy.</p> <p>V záujme právnej istoty rádovo tisícky pozostalých po obetiach dopravných nehôd, v záujme poisťovní, ako aj súdov aplikujúcich právo treba prijať jasné zákonné normy na účely vytvorenia <i>právnej istoty</i>, na účely riešenia tohto nanajvýš zásadného problému.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	<p>ÚS SR: II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08, III. ÚS 646/2015</p> <p>SD EÚ: Katarína Haasová proti Rastislavovi Petríkovi, Blanke Holingovej (rozsudok C-22/12 z 24. 10. 2013, ECLI:EU:C:2013:692), Vitālijs Drozdovs proti Baltikums AAS (rozsudok C-277/12 z 24. 10. 2013, ECLI:EU:C:2013:685), Dorit Harz proti Deutsche Tradax GmbH, 79/83, ECLI:EU:C:1984:155, bod 26</p>
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>európske právo arbitrážnosť náhrada škody (ujma)-nemajetková ujma výklad (interpretácia)-extenzívny ochrana osobnosti</p>

spisová značka	II. ÚS 125/2017
populárny názov	Odvolanie sudcu z dôvodu veku
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí

dátum rozhodnutia	14.02.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (uverejnený v zbierke vyhláškou ministra zahraničných vecí č. 120/1976 Zb.) čl. 25 písm. c Ústava Slovenskej republiky čl. 30 ods. 4
analytická právna veta	Vychádzajúc z právnej sily čl. 147 ods. 2 písm. b) ústavy a zo samotnej ústavne stanovenej vekovej hranice vyplýva, že pri odvolaní sudcu po dovŕšení veku 65 rokov nemôže ísť o diskrimináciu v ústavnoprávnom zmysle. Dovŕšením 65. roku, prestáva ochrana pozície sudcu, a to vrátane kritéria rovnosti či zákazu svojvôle.
skutkový stav a základné fakty	Súdna rada 16. októbra 2012 prerokovávala otázku možného odvolania sudcov a prijala uznesenie č. 9, ktoré obsahuje návrh prezidentovi podľa čl. 141a ods. 4 ústavy a § 18 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediaciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch a prísediaciach“) týkajúci sa pätnástich v návrhu menovaných sudcov. V nadväznosti na to vedúci Kancelárie prezidenta 27. marca 2015 oznámil sťažovateľovi, že prezidentovi republiky bolo doručené uznesenie s návrhom na odvolanie sudkyň a sudcov všeobecných súdov, ktorí dosiahli vek 65 rokov, a zároveň oznámil, že prezident sťažovateľa odvolá z funkcie sudcu do konca roka bez ohľadu na to, či v dobe odvolania bude sťažovateľ vo výkone funkcie sudcu, alebo bude mať výkon funkcie sudcu prerušený. Prezident republiky 15. decembra 2015 listom oznámil sťažovateľovi, že ho odvoláva z funkcie sudcu, berúc do úvahy dôvod návrhu na odvolanie sudcu, podľa čl. 102 ods. 1 písm. t), čl. 115 ods. 1 a čl. 147 ods. 2 písm. b) ústavy a podľa § 18 ods. 2 písm. b) zákona o sudcoch a prísediaciach. Sťažovateľ namietal, že bolo porušené jeho právo na pokojné vykonávanie verejnej funkcie tým, že (i) Súdna rada neuviedla v uznesení explicitne, že sťažovateľ má byť odvolaný, (ii) že jemu doručený dokument od prezidenta má nejasnú právnu povahu, (iii) a keďže ide materiálne o rozhodnutie, tak malo byť odôvodnené, a (iv) napokon tým, že výber odvolaných sudcov je arbitrárny a diskriminačný.
z odôvodnenia	Sťažovateľ argumentoval, že prezident je pri uplatnení svojej právomoci podľa čl. 102 ods. 1 písm. t) ústavy v spojení s čl. 147 ods. 2 písm. b) ústavy viazaný návrhom Súdnej rady, pričom za takýto návrh nemožno označiť akýkoľvek text, ktorý prezident dostane od Súdnej rady. Za návrh Súdnej rady na odvolanie sudcu z funkcie možno pokladať iba ten návrh, v ktorom Súdna rada výslovne uvedie, že navrhuje konkrétneho sudcu na odvolanie z funkcie. Ak Súdna rada oznámi prezidentovi, že sudca dovŕšil vek 65 rokov, ale nenavrhuje jeho odvolanie, prezident nemôže sudcu odvolať z funkcie, lebo sa nespĺňa ústavná podmienka pre vznik rozhodovacej právomoci prezidenta, prezident nedostal ústavne relevantný návrh na odvolanie sudcu. Ak Súdna rada navrhne prezidentovi odvolanie sudcu z funkcie, prezident nemá ústavnú povinnosť návrhu vyhovieť. Prezident má právo vlastného uváženia, či návrhu vyhovie, alebo návrh odmietne. V tomto rozsahu ide o rozhodovaciu právomoc prezidenta v rovnakom rozsahu a s rovnakým obsahom ako ostatné menovacie právomoci prezidenta zaručujúce mu právo úvahy. Ústavný súd uvádza, že o ústavnej sťažnosti sudkyne odvolanej obdobným aktom prezidenta na návrh rovnakého uznesenia č. 9 Súdnej rady už rozhodoval v rozsiahlom a argumentačne vyčerpávajúcom náleze sp. zn. II. ÚS 298/2015, teda v silnejšej procesnej forme nálezu, ktorý bol prijatý s plným procesným komfortom na základe verejného pojednávania. Narácia a argumentácia prerokúvanej sťažnosti a už rozhodnutej sťažnosti sú takmer doslova zhodné. V prerokúvanej veci tak ústavný súd vychádza z pôdorysu nálezu sp. zn. II. ÚS 298/2015 a v zásade naň v plnom rozsahu odkazuje. Ústavný súd konštatuje, že hoci v texte predmetného uznesenia súdnej rady chýba slovo „odvolanie“, z príslušných v uznesení citovaných ustanovení je zrejmé, že ide o návrh na odvolanie. Rovnako je to zrejmé zo zvukového záznamu zasadnutia Súdnej rady (zasadnutie Súdnej rady 16. 10. 2012, zvukový záznam čas: 3. hodina a nasl.; dostupné na internete http://zasadnutia.sudnarada.gov.sk/1-zasadnutie-sudnej-rady-sr/). Dôležité je uviesť, že aj keby bolo sporné, či Súdna rada môže alebo musí navrhnúť odvolanie, vo veci sťažovateľa odvolanie jednoducho navrhla. V tejto časti sťažnosti tak nedošlo k neústavnému zásahu do základného práva, ktorého

	<p>porušenie sťažovateľ namieta.</p> <p>Sťažovateľ priamo v texte petitu namieta nesplnenie ústavných požiadaviek na akt prezidenta, ktorým ho odvolal: „<i>Úkon prezidenta Slovenskej republiky z 15.12.2015 číslo 2637-2015-KPSR nespĺňa požiadavku právnej istoty aká sa musí spojiť s rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky podľa čl. 147 ods. 2 písm. h) Ústavy Slovenskej republiky v spojení s článkom 102 ods. 1 písm. t) ústavy, a preto nie je spôsobilý vyvolať právny účinok podľa čl. 147 ods. 2 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.</i>“ K tejto námietke (ii) označenia a (iii) neodôvodnenia rozhodnutia prezidenta ústavný súd uvádza, že je nutné rozlišovať rozhodnutia vydané podľa procesných kódexov, v podústavnom prostredí aplikácie práva na jednej strane a rozhodnutia prijímané v priestore demokratického a politického vládnutia, v priestore vzťahov formy vlády medzi ústavnými autoritami na strane druhej. Odvolanie sudcu spadá do druhého uvedeného režimu a nemožno naň vzťahovať požiadavky pre odôvodňovanie súdnych rozhodnutí. Zároveň z čl. 147 ods. 2 písm. b) ústavy vyplýva, že akt a odôvodnenie tu splyvajú. Sťažovateľ argumentuje výkladom – uznesením sp. zn. PL. ÚS 4/2012, v ktorom ústavný súd stanovil, že v prípade odmietnutia parlamentom navrhnutého kandidáta na generálneho prokurátora Slovenskej republiky prezidentom „Prezident uvedie dôvody nevymenovania, pričom tieto nesmú byť svojvoľné.“ Ústavný súd musí zdôrazniť, že vo veci ne-menovania generálneho prokurátora Slovenskej republiky smerujú prezidentom stanovené dôvody v prvom rade ústavnému partnerovi – Národnej rade Slovenskej republiky. Taktiež, ako uvádza nález sp. zn. II. ÚS 298/2015, ne-menovanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky je výnimkou, a naopak, odvolanie sudcov starších ako 65 rokov je vo výslovnej diskreícii prezidenta. Prezident momentom signovania odvolania jasne vyjadril vôľu odvolať sťažovateľa, a nie je rozhodné, aké označenie má dokument, ktorým svoju moc realizoval a ktorý bol sťažovateľovi doručený. Odôvodnenie, justifikácia aktu vyplýva priamo z ústavného textu, zo samotného aktu prezidenta, z jeho citácie ústavy. Osobitne vo vzťahu k čl. 30 ods. 4 ústavy ešte možno uviesť, že čl. 147 ods. 2 písm. b) a čl. 30 ods. 4 ústavy sú koordinačnými právnymi normami rovnakej právnej sily. V tejto časti sťažnosti teda nedošlo k neústavnému zásahu do označeného základného práva.</p> <p>Sťažovateľ napokon namieta jeho (iv) diskrimináciu, pretože nie každý sudca starší ako 65 rokov bol odvolaný tak ako on. Vychádzajúc z právnej sily čl. 147 ods. 2 písm. b) ústavy, ďalej zo samotnej rozumne ústavne stanovenej vekovej hranice vyplýva, že pri odvolaní sťažovateľa nemôže ísť o diskrimináciu v ústavnoprávnom zmysle. Dovršením 65. roku, tak ako uvádza nález sp. zn. II. ÚS 298/2015, prestáva ochrana pozície sudcu, a to vrátane kritéria rovnosti či zákazu svojvôle. Stojí za zmienku, že sťažovateľ ešte súdil tri a pol roka po prijatí uznesenia č. 9 Súdnou radou a Kanceláriou prezidenta bol trištvrté roka vopred informovaný, že prezident zvažuje ku koncu roka jeho odvolanie, z čoho vyplýva prejav rešpektu k jeho práci a dôstojnosti. Sťažovateľ mal tiež príležitosť vyjadriť sa pred Súdnou radou (porov. situáciu pred novelou ústavy zákonom č. 90/2001 Z. z. – I. ÚS 50/93). V tejto časti sťažnosti teda taktiež nedošlo k neústavnému zásahu do označeného základného práva.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>ÚS SR: II. ÚS 298/2015</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>sudca-odvolanie z funkcie del'ba moci prezident republiky Súdna rada Slovenskej republiky</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 167/2017</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Závaznosť právneho názoru Súdneho dvora EÚ</p>

sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	02.03.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1
analytická právna veta	Postup, pri ktorom sa všeobecné súdy pri výklade ustanovenia európskeho práva v plnom rozsahu riadia názorom Súdneho dvora EÚ, nie je v žiadnom prípade možné považovať za arbitrárny. Naopak, arbitrárne by všeobecné súdy konali vtedy, pokiaľ by sa v skutkovo identickom prípade odchýlili od právneho názoru Súdneho dvora EÚ.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľke bolo na základe nariadenia Komisie (ES) č. 642/2008 zo 4. júla 2008, ktorým sa ukladá dočasné antidumpingové clo na dovoz určitých upravených alebo konzervovaných citrusových plodov (najmä mandarínok atď.) s pôvodom v Čínskej ľudovej republike, a nariadenia Rady (ES) č. 1355/2008 z 18. decembra 2008, ktorým sa ukladá konečné antidumpingové clo a s konečnou platnosťou vyberá dočasné clo uložené na dovoz určitých upravených alebo konzervovaných citrusových plodov (najmä mandarínok atď.) s pôvodom v Čínskej ľudovej republike (ďalej len „nariadenie č. 1355/2008“), vymerané a následne od nej vybrané antidumpingové clo v celkovej výške 845 659,44 €. Rozsudkom C-338/10 z 22. 3. 2012 vo veci Grünwald Logistik Service GmbH (GLS) proti Hauptzollamt Hamburg-Stadt vyhlásil Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) nariadenie komisie č. 1355/2008 za neplatné. Sťažovateľka preto podala na colnom úrade 2. a 9. mája 2012 dve žiadosti o vrátenie zaplateného cla v celkovej výške 845 659,44 €.</p> <p>Colný úrad rozhodol tak, že výrokom 1 vrátil sťažovateľke clo vo výške 717 846,30 € a výrokom 2 rozhodol, že sa jej nevracia antidumpingové clo vo výške 127 812,14 €, pretože neboli splnené podmienky uvedené v čl. 236 ods. 2 vtedy platného nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92, ktorým sa stanovuje Colný kódex Európskeho spoločenstva (ďalej len „colný kódex“). Podľa citovaného ustanovenia bude dovozná alebo vývozná clo vrátené alebo odpustené na základe žiadosti podanej príslušnému colnému úradu v lehote troch rokov odo dňa, kedy bola suma cla oznámená dlžníkovi. V danom prípade došlo k uplynutiu tejto trojročnej lehoty pred podaním žiadosti o vrátenie cla, a uvedená podmienka tak splnená nebola. Finančný úrad ako odvolací orgán konštatoval, že rozhodnutie colného orgánu bolo v súlade s právnymi predpismi.</p> <p>Krajský súd na základe žaloby preskúmal napadnuté rozhodnutia správnych orgánov a dospel k záveru, že sú v súlade s colným kódexom platným v čase podania žiadosti o vrátenie antidumpingového cla.</p> <p>Sťažovateľka napadla rozsudok krajského súdu odvolaním a najvyšší súd rozsudok krajského súdu potvrdil.</p>
z odôvodnenia	<p>Podstatou ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľky s výkladom pojmu „vyššia moc alebo nepredvídateľné okolnosti“ uvedeného v čl. 236 ods. 2 colného kódexu, ktorý bol rozhodujúcimi súdmi prevzatý z judikatúry Súdneho dvora. Sťažovateľka zastáva názor, že uvedený výklad odporuje vnútroštátnym právnym normám, resp. princípom formulovaným v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu a ústavného súdu, konkrétne princípu právnej istoty a predvídateľnosti právnych noriem. Z uvedených princípov predovšetkým vyplýva, že nejasné a neurčité právne normy nemožno vykladať na ťarchu ich adresátov, ale vždy na ťarchu tvorcu. Prijateľným je preto z pohľadu sťažovateľky len taký výklad, podľa ktorého je zrušenie nariadenia nepredvídateľnou okolnosťou majúcou za následok vznik nároku na vrátenie dlžného cla bez ohľadu na časové obmedzenie. Rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré vychádzali z opačného záveru, preto považuje za vecne nesprávne a nezákonné.</p> <p>V prerokovávanej veci je nepochybné, že najvyšší súd (podobne ako aj krajský súd) vychádzal pri posúdení otázky splnenia podmienok na predĺženie trojročnej lehoty z judikatúry Súdneho dvora, ktorý sa k identickej otázke vyjadril v rozhodnutí C-533/10 zo 14. 6. 2012. Postup, pri ktorom sa všeobecné súdy pri výklade ustanovenia európskeho práva v plnom rozsahu riadia názorom Súdneho dvora, nie je v žiadnom prípade možné považovať za arbitrárny. Naopak,</p>

	<p>arbitrárne by všeobecné súdy konali vtedy, pokiaľ by sa v skutkovo identickom prípade odchýlili od právneho názoru Súdneho dvora. Postup najvyššieho súdu plne korešpondoval so zákonnými požiadavkami kladenými na rozhodovanie odvolacieho súdu a požiadavkami kladenými ústavou. Najvyšší súd aplikoval a interpretoval príslušné právne normy v súlade s ich znením a obsahom. Napadnuté rozhodnutie reaguje na všetky relevantné námietky sťažovateľky, je riadne odôvodnené a nevykazuje žiadne známky svojvôle.</p> <p>K polemike sťažovateľky s právnym názorom Súdneho dvora a tvrdenému zásahu do základných práv zaručených ústavou v dôsledku jeho aplikácie ústavný súd uvádza nasledujúce poznámky:</p> <p>V náleze sp. zn. II. ÚS 440/2011 z 11. októbra 2012 sa ústavný súd priklonil k právnemu názoru vyjadrenému v rozhodnutí nemeckého Spolkového ústavného súdu 2 BvR 197/83 z 22. októbra 1986 (tzv. Solange II) či v náleze Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL. ÚS 19/08 z 26. novembra 2008, podľa ktorého je úroveň ochrany ľudských práv poskytovaná európskymi orgánmi porovnateľná s ochranou, ktorú by mohli poskytovať orgány členských štátov vrátane ústavných súdov. Ústavný súd teda vychádza z názoru, že Súdny dvor zabezpečuje efektívnu ochranu základných práv, a preto zásadne nepreskúmava súlad právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí Súdneho dvora s ústavou. Ani v prerokúvanej veci ústavný súd nevidel dôvod na iný postup.</p> <p>Pre úplnosť však ústavný súd dodáva, že námietky sťažovateľky sú neudržateľné aj z pohľadu vnútroštátneho práva. Sťažovateľka sa dožaduje aplikácie pravidla, podľa ktorého neurčité právne normy treba vykladať vždy v prospech adresátov (resp. na ťarchu ich tvorcov). Prehliada však, že v tomto prípade je tým neurčitým právnym pojmom definovaná výnimka z pravidla. Pravidlom totiž je, že dovozca môže požiadať o vrátenie cla v trojročnej lehote. Výnimka z tohto pravidla sa uplatní v prípade „nepredvídateľných okolností alebo vyššej moci“. Pokiaľ by bola prijatá argumentácia sťažovateľky, podľa ktorej by pojem „nepredvídateľné okolnosti alebo vyššia moc“ mal byť vykladaný vždy v prospech adresátov tejto výnimky, potom by sa z výnimky jednoducho stalo pravidlo, a stratila by teda opodstatnenie. Zároveň treba konštatovať, že zrušenie právneho predpisu pôsobí s ohľadom na princíp právnej istoty aj vo vnútroštátnom práve zásadne len pro futuro, čo dokladá najmä ustanovenie § 41b ods. 2 zákona o ústavnom súde. Zrušenie právneho predpisu teda zásadne neotvára možnosť (s výnimkou trestného konania) spochybnit' právoplatné rozhodnutia vydané podľa takéhoto predpisu, a teda ani možnosť domáhať sa späť plnení, ktoré boli na základe takýchto rozhodnutí vydané. Z tohto hľadiska je právna úprava predmetného nariadenia, podľa ktorej je možné domáhať sa (v trojročnej lehote) späť cla zaplateného na základe zrušeného nariadenia, dokonca priaznivejšia, než je úprava vnútroštátneho práva.</p> <p>Čo sa týka skutkových a právnych záverov, a teda aj interpretácie a aplikácie ustanovení najmä colného kódexu odvolacím súdom (ale aj krajským súdom) a aj odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ústavný súd uzatvára, že pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.</p> <p>Ústavný súd preto rozhodol tak, že:</p> <p><u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ÚS SR: II. ÚS 440/2011, IV. ÚS 108/2010, IV. ÚS 206/08 ÚS ČR: PL. ÚS 19/08 ÚS SRN: 2 BvR 197/83 z 22. októbra 1986 (tzv. Solange II) SD EÚ: C-533/10 zo 14. 6. 2012
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	clo rozhodnutie-odôvodnenie európske právo

spisová značka	II. ÚS 192/2017
populárny názov	Viazanosť súdu v občianskoprávnom konaní rozsudkom vydaným v trestnom konaní
sudca spravodajca	Ladislav Orosz

druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	16.03.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1
analytická právna veta	Ak sa zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu nezhodujú s okolnosťami relevantnými, resp. podstatnými pre rozhodnutie v občianskoprávnom konaní, súd v tomto občianskoprávnom konaní nie je viazaný rozhodnutím v trestnom konaní.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ na seba v roku 2002 prevzal záväzok ručiteľa, ktorým ručil za záväzok dlžníka vzniknutý na základe zmluvy o úvere, ktorú dlžník uzavrel s bankou. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžník svoje povinnosti vyplývajúce mu z úverového vzťahu riadne a včas neplnil, bol sťažovateľ nútený zaplatiť 4 500 €. Časť tejto regresnej pohľadávky voči dlžníkovi si sťažovateľ uplatnil v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 20 C 217/2005 a časť v konaní vedenom týmto súdom pod sp. zn. 31 Ro 368/2006. Keďže dlžník svoju povinnosťou vrátiť sťažovateľovi zvyšnú časť regresnej pohľadávky nesplnil a zbavil sa svojho majetku predajom bytu, ktorého bol spoluvlastníkom, podal sťažovateľ na okresnom súde 23. februára 2006 odporovaciu žalobu o neúčinnosť právneho úkonu [kúpnej zmluvy č. V-8433/05 z 13. decembra 2005 uzavretej medzi dlžníkom a jeho manželkou ako bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu (predávajúcimi) a kupujúcimi] podľa § 42a Občianskeho zákonníka alternatívne o neplatnosť tohto právneho úkonu.</p> <p>Napadnutým rozsudkom okresného súdu bola žaloba sťažovateľa o určenie, že kúpna zmluva č. V-8433/05 z 13. decembra 2005 je neplatná, resp. alternatívne neúčinná, zamietnutá. Okresný súd zároveň napadnutým rozsudkom rozhodol o náhrade trov konania. O odvolaní proti napadnutému rozsudku okresného súdu rozhodol napadnutým rozsudkom krajský súd tak, že rozhodnutie prvostupňového súdu v zamietajúcom výroku potvrdil, vo výroku o náhrade trov konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd je toho názoru, že krajský súd sa s námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní (o neplatnosť právneho úkonu alternatívne neúčinnosť právneho úkonu) dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktorý stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie.</p> <p>Sťažovateľ osobitne zdôrazňoval, že úlohou všeobecných súdov bolo vo veci aplikovať právne závery, ku ktorým dospel ústavný súd v náleze sp. zn. I. ÚS 269/2011 z 23. novembra 2011 o viazanosti všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní rozsudkom vydaným v trestnom konaní. Ignorovanie zistení a výsledkov trestného stíhania dlžníka je podľa sťažovateľa potrebné považovať za „netolerovateľné v právnom štáte“.</p> <p>Ústavný súd považuje túto námietku sťažovateľa za nedôvodnú a nespôsobilú vyvolať účinky ústavnej neudržateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu. V označenom náleze ústavný súd zdôraznil, že ústavne súladný výklad § 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v časti „... súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin“ vyžaduje, aby všeobecné súdy zúčastnené na rozhodovaní o náhrade škody boli viazané odsudzujúcim rozsudkom vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia odsúdeného a všeobecným súdom boli zistené, to platí aj o zistení vzniku škody u poškodeného sťažovateľa v dôsledku protiprávneho konania odsúdeného. Podstatným pre uplatnenie tohto záveru je, že zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu sa zhodujú s okolnosťami relevantnými, resp. podstatnými pre rozhodnutie v občianskoprávnom konaní. Táto podmienka však v prípade sťažovateľa nie je splnená. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6 T 88/2010 z 18. marca 2011 bol dlžník uznaný za vinného zo spáchania trestného činu zvýhodňovania veriteľa podľa § 256a ods. 1 Trestného zákona platného a účinného do 31. decembra 2005 (zákona č. 140/1961 Zb.), a to na tom skutkovom základe, že pri vyplácaní splatných pohľadávok uspokojil iných veriteľov s vedomím, že v</p>

	<p>dôsledku toho nebude schopný plniť záväzok voči sťažovateľovi. Záonné znaky skutkovej podstaty trestného činu zvýhodňovania veriteľa sa teda nezhodujú s okolnosťami podstatnými pre rozhodnutie v konaní o neplatnosť alternatívne o neúčinnosť právneho úkonu (kúpnej zmluvy č. V-8433/05 z 13. decembra 2005), keďže sa týkajú skutočností, ktoré nastali až po uzavretí kúpnej zmluvy, ktorej neúčinnosti, resp. neplatnosti sa sťažovateľ v občiansko-právnom konaní domáhal. Z uvedených dôvodov námietka sťažovateľa o viazanosti všeobecného súdu konajúceho v jeho veci rozhodnutím v trestnom konaní podľa názoru ústavného súdu neobstoí.</p> <p>Záver všeobecných súdov o tom, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania splnenia dvoch podstatných podmienok určenia neúčinnosti právneho úkonu, a síce preukázania ukračovacieho právneho úkonu, ktorý by vyvolal kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka a vedomosť kupujúcich o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa, je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska udržateľný a neodporuje účelu ani zmyslu vo veci aplikovaných právnych noriem.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ÚS SR: IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05, I. ÚS 269/2011
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	občianske súdne konanie právny úkon-odporovateľnosť súd-viazanosť rozhodnutím iného orgánu trestné konanie

Nález - priet'ahy:

spisová značka	II. ÚS 488/2016
populárny názov	Extrémne priet'ahy
sudca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	19.01.2017
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Skutočnosť, že súdne konanie nebolo ani po 15 rokoch od začatia právoplatne skončené, je sama osebe z ústavného hľadiska neakceptovateľná, bez ohľadu na hodnotenie miery, v akej okresný súd prispel k tomuto stavu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v súvislosti s rozhodovaním o jeho vzájomnom návrhu z 19. februára 2002, ktorým sa domáhal sa zaplataenia finančnej čiastky z titulu ušlého zisku s príslušenstvom. Predmetný vzájomný návrh sťažovateľa bol uznesením okresného súdu z 31. januára 2011 vylúčený na samostatné konanie; Dosiaľ o ňom nebolo právoplatne rozhodnuté.
z odôvodnenia	Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na povahu prerokovanej veci a jej význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa. 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že konanie nemožno považovať z právneho hľadiska za zložité, pretože ide o vec, ktorá patrí

	<p>k štandardnej rozhodovacej agende všeobecných súdov v obchodnoprávných veciach. Obsah súdneho spisu sp. zn. 32 Cb 196/2013 nepotvrďuje ani faktickú zložitosť predmetnej veci. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že právnou ani skutkovou zložitou veci nemožno ospravedlňovať doterajšiu dĺžku namietaného konania.</p> <p>2. Ústavný súd pri hodnotení ďalšieho kritéria, správania sťažovateľa ako účastníka napadnutého konania, nezistil také skutočnosti, ktoré by významne ovplyvnili jeho doterajšiu dĺžku a mali byť zohľadnené na jeho ťarchu. Správanie sťažovateľa v napadnutom konaní nemožno hodnotiť ako faktor, ktorý prispel k doterajšej dĺžke napadnutého konania.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní (ako aj neprimeraná dĺžka konania) môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99).</p> <p>Z vyžiadaného na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, z vyjadrenia podpredsedu okresného súdu a z vyjadrenia konajúcej sudkyne ústavný súd zistil, že v doterajšom postupe okresného súdu možno identifikovať dve ničím neodôvodnené obdobia jeho nečinnosti, a to od februára 2002 do októbra 2013 a od mája 2015 do novembra 2016, ktoré sú v rozpore s ústavnou požiadavkou prerokovania veci bez zbytočných prieťahov, pretože okresný súd v tomto období nevykonával vo vzťahu k vzájomnému návrhu sťažovateľa žiadny relevantný úkon smerujúci k odstráneniu stavu jeho právnej neistoty.</p> <p>Ústavný súd po komplexom posúdení všetkých okolností daného prípadu (z hľadiska skutkovej a právnej náročnosti veci, správania sťažovateľa, postupu okresného súdu poznamenaného jeho nečinnosťou, zohľadňujúc pritom charakter a význam predmetu napadnutého konania a jeho celkovú dĺžku) dospel k záveru, že v postupe okresného súdu došlo k zbytočným prieťahom v napadnutom konaní.</p> <p>Preto rozhodol tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 196/2013 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 28 Cb 62/2002) porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu Bratislava I prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 32 Cb 196/2013 konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur a náhradu trov konania.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>prieťahy v konaní-nečinnosť návrh-vzájomný (protinávrh) prieťahy v konaní-neepektívny postup</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 720/2016</p>
<p>populárny názov</p>	<p>Opakované prieťahy kvôli neefektívnej činnosti súdu</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Eudmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>Nález - Nález</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>09.02.2017</p>
<p>dotknuté články ústavy</p>	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2</p>

<p>a medzinárodných zmlúv analytická právna veta</p>	<p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p> <p>Nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o veci rozhodol.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovatelia podali na okresnom súde ešte 19. mája 1998 žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území Zlaté Moravce.</p> <p>Sťažovatelia namietajú, že od podania žaloby okresnému súdu ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu už uplynulo 17 rokov a 5 mesiacov a vec stále nie je právoplatne skončená.</p> <p>Okresný súd najskôr rozsudkom z 27. januára 1999 vyhovel žalobe v plnom rozsahu. Tento rozsudok bol sťažovateľom doručený až 8. marca 2001, keď medzičasom „došlo k strate celého súdneho spisu zavinením nezistených pracovníkov Okresného súdu Nitra a vo veci sa konalo s výraznými prieťahmi...“. Výsledkom bolo, že sťažovateľka Mária Vávrová spolu s jej nebohým manželom Petrom Vávrom podali 12. augusta 2004 sťažnosť ústavnému súdu, ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. V čase podania sťažnosti bol spis okresného súdu vedený pod sp. zn. 9 C 163/98. Ústavný súd nálezom sp. zn. III. ÚS 270/04 z 27. januára 2005 rozhodol, že základné právo sťažovateľky Márie Vávrovej a jej nebohého manžela na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 163/98 porušené bolo, a okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Od 18. mája 2009 je spis na okresnom súde vedený pod novou sp. zn. 9 C 97/2009.</p> <p>Predmetné konanie dosiaľ nebolo ukončené právoplatným rozhodnutím.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovanej veci.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd, vychádzajúc z toho, že predmetom napadnutého konania je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, konštatoval, že po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec, ktorá patrí do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva, a preto namietané konanie nemožno považovať za právne zložitú. Iná je však situácia, pokiaľ ide o posudzovanie skutkovej zložitosti veci. V tejto súvislosti ústavný súd zastáva názor, že predmetná vec vykazuje znaky skutkovej zložitosti (na čo poukazovala aj podpredsedníčka okresného súdu vo svojom prípise z 20. júna 2016, na ktorého obsahu zotrvala aj vo svojom vyjadrení k vecnej stránke sťažnosti z 19. decembra 2016, pozn.) najmä vzhľadom na veľký počet účastníkov konania, kde niektorí majú pobyt aj v Českej republike. K skutkovej zložitosti prispieva aj to, že v priebehu napadnutého konania viacero účastníkov konania zomrelo a bolo potrebné zisťovať okruh ich dedičov, okrem iného aj v rámci Českej republiky. Okrem toho stupeň skutkovej zložitosti veci zvyšuje aj rozsah spisového materiálu, ako aj to, že v priebehu konania došlo k strate predmetného spisu a bolo potrebné vykonať jeho rekonštrukciu. Napriek uvedenému skutková zložitosť veci nemôže ospravedlňovať doterajšiu dĺžku konania, uvedené skutočnosti možno nanajvýš zohľadniť pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia.</p> <p>2. Správanie sťažovateľov ako účastníkov konania je druhým kritériom, ktoré ústavný súd uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred všeobecným súdom došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že nezistil žiadnu takú okolnosť, ktorá</p>

	<p>by mala byť osobitne zohľadnená na ťarchu sťažovateľov pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu v napadnutom konaní.</p> <p>Ako už bolo uvedené, ústavný súd preskúmaval postup okresného súdu v napadnutom konaní po právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. III. ÚS 270/04-31 z 27. januára 2005. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej judikatúry (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09, II. ÚS 768/2015), podľa ktorej nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o veci rozhodol.</p> <p>Neefektívnosť postupu okresného súdu badať napríklad v tom, že aj napriek tomu, že sa niektorí odporcovia dlhšiu dobu nezúčastňovali nariadených pojednávaní, okresný súd až v priebehu roka 2014 nariadil výsluchy odporcov už dožiadaním na okresné súdy v obvode ich bydliska alebo priamo v ich bydlisku. Ako neefektívny možno napokon hodnotiť postup okresného súdu aj vo vzťahu k jeho rozhodovaniu o vzájomnom návrhu t. č. nebohého odporcu v 1. rade, ktorý bol obsahom jeho podania z 22. decembra 2012, no okresný súd ho za vzájomný návrh vtedy nepovažoval a rozhodol o ňom až 2. marca 2016 tak, že ho vylúčil na samostatné konanie, ako aj v prípade konania a rozhodovania o odvolaní sťažovateľ proti uzneseniu o prerušení konania z 26. augusta 2015, ktoré okresnému súdu doručili 8. septembra 2015, o ktorom okresný súd rozhodol až 26. januára 2016 napriek tomu, že už 14. septembra 2015 okresný súd vedel, že dedičské konanie vo veci neb. odporcu v 1. rade už bolo skončené.</p> <p>Aj keď napadnuté konanie okresného súdu nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd neprikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 97/2009 konal bez zbytočných priet'ahov, pretože považoval za dostatočné, že túto povinnosť uložil okresnému súdu už nálezom č. k. III. ÚS 270/04-31 z 27. januára 2005.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 97/2009 v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezú Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 270/04-31 z 27. januára 2005 porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľom priznal finančné zadost'učinenie spolu vo výške 6 000 eur a náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použitú odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>priet'ahy v konaní-neefektívny postup vlastníctvo-úprava vlastníckych vzťahov práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prerokovanie veci - bez zbytočných priet'ahov</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky.

republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.